

"Gıybet odur ki, gıybet edilen adam hazır olsaydı ve işitseydi, kerahet edip darılacaktı." Gıybet tam olarak nedir, kimisine "Gıybet ettin!.." dediğimizde, "olanı söylüyorum, bu gıybet değil." diyor! Sanırım gıybetin ne olduğunu tam olarak anlatamıyoruz?

Gıybet; bir kişiyi hoşlanmayacağı sözlerle arkasından çekiştirmektir.

Arkasından konuşulanları duyduğunda, o kimse şayet küsüp darılıyorsa, o konuştuğumuz şey kesinlikle gıybettir ve caiz değildir. "*olanı söylüyorum, ben doğruları söylüyorum...*" demek için bahanesidir ve asla bu günaha mazeret teşkil etmez.

"Eğer doğru dese, zâten gıybettir. Eğer yalan dese; hem gıybet, hem iftiradır. İki katlı çirkin bir günahdır." ifadesinde olduğu gibi, yalan dese gıybetten daha çirkin olan "**iftira**" sınıfına girer ki; bunun şer'î hukukta cezası bile vardır. Mesela, namuslu bir kadına zina iftirası atmanın cezası âyetlerde şu şekilde beyan ediliyor:

"Namuslu ve hür kadınlara (zina) iftirası atan, sonra dört şahid getiremeyen kimselere seksen değnek vurunuz. Onların şahidliğini ebediyyen kabul etmeyiniz. Onlar fasıkların ta kendileridir." (Nur Suresi, 24/4)

"Namuslu ve habersiz (suçsuz) mü'min kadınlara iftira atanlar, dünya ve ahirette lanetlenmişlerdir. Onlar için büyük bir azab vardır." (Nur Suresi, 24/23)

Günümüzün en yaygın manevi hastalıklarından biri olan gıybet; intikam almak, kıskanmak ve insanları küçük düşürmek arzusuyla yapılır. Birçok huzursuzluğun ve dargınlığın sebeplerinden biri de gıybettir

Bir kişinin malına zarar vermek, hakkı olanı vermemek kul hakkı olduğu gibi, o kimsenin gıybetini etmek, su-i zanda bulunmak, istihza etmek ve onu aşağılamak da kul hakkıdır.

Resul-i Ekrem Efendimiz de (sav.) gıybetin ne derece kötü bir fiil olduğunu şöyle ifade etmektedir:

"Bir kimse yanında hakarete maruz kalan bir mü'mine gücü yettiği halde yardım etmezse, Allah o kimseyi kıyamet gününde insanların önünde rezil

rüsyav eder.”(Taberani)

“Ey kalbiyle değil de diliyle iman edenler topluluğu! Müslümanların gıybetini yapmayınız, ayıplarını araştırmayınız. Zira kim kardeşinin ayıp ve kusurlarını araştırırsa, Allah da onun kusurlarını araştırır. Allah kimin kusurlarını araştırırsa, onu evinin içinde bile olsa rezil rüsva eder.” (Ebu Davud İbn Ebi'd Dünya)

Gıybet eden kişi hem kendi sevablarını yok eder, hem de gıybetini yaptığı kişinin günahlarını yüklenmiş olur ki, Resulullah Efendimizin (sav.) ifadesiyle böyle kimseler müflistir. Zira ateşin odunu yiyip bitirdiği gibi, gıybet de salih amelleri yok eder.

Bazı kimseler; “Ben gıybet etmiyorum, o kimsenin yaptığı şeyleri söylüyorum.” demektedirler. Zaten gıybet, bir kimsenin yaptığını söylemektir. Eğer söylenen şeyler o kimsede yoksa yani o fiilleri işlememişse, o zaman hem gıybet, hem iftira hem de yalan olur ki bunlar da büyük günahdır. Peygamber Efendimiz (sav.) şöyle buyururlar; **“Bir kimse için söylenen kusur onda varsa bu söz gıybet olur. Yoksa iftira olur.”**

Şayet isteyerek veya istemeyerek birinin gıybetini ettiysek pişman olup tövbe edelim, gıybetini ettiğimiz kişilerden de helallik alalım.